

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 4. 2021
COM(2021) 174 final

2021/0093 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na desiatom zasadnutí Konferencie
zmluvných strán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach,
pokiaľ ide o návrh na zmenu prílohy A**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Dňa 17. mája 2004 nadobudol platnosť Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach (ďalej len „dohovor“). Bol schválený rozhodnutím Rady zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (2006/507/ES¹) a pre Európske spoločenstvo nadobudol platnosť 14. februára 2005. Cieľom dohovoru je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred perzistentnými organickými látkami (ďalej len „POP“). Dohovor na základe princípu predbežnej opatrnosti poskytuje rámec pre vylúčenie výroby, používania, dovozu a vývozu POP, bezpečné nakladanie s nimi a ich bezpečné zneškodnenie a vylúčenie alebo zníženie uvoľnení určitých neúmyselne vyrobených POP.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021² sa do práva Únie premietli záväzky stanovené v dohovore a Protokole o perzistentných organických látkach k Dohovoru o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov (ďalej len „protokol“), ktorý bol schválený rozhodnutím Rady 259/2004/ES³.

Konferencia zmluvných strán, ktorá bola zriadená podľa článku 19 dohovoru, je riadiacim orgánom Štokholmského dohovoru. Tento orgán zvyčajne zasadá každé dva roky s cieľom monitorovať vykonávanie dohovoru. Zároveň skúma chemikálie, ktoré mu na posúdenie predložil Výbor pre posudzovanie perzistentných organických látok (POPRC).

Zmluvná strana v súlade s článkom 8 ods. 1 dohovoru predložila sekretariátu návrh na zaradenie kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS do zoznamu v prílohe A k dohovoru, ktorý výbor POPRC preskúmal na základe článku 8 ods. 3 a 4. Výbor POPRC odporučil konferencii zmluvných strán zaradiť kyselinu perfluórhexánsulfónovú (PFHxS), jej soli a príbuzné zlúčeniny PFHxS do zoznamu v prílohe A bez zvláštnych výnimiek. Postup prijímania zmien príloh („dodatkov k prílohám“) sa upravuje v článku 22 dohovoru.

V súlade s článkom 23 dohovoru má každá zmluvná strana jeden hlas. Organizácie regionálnej hospodárskej integrácie (ako EÚ) však využívajú svoje hlasovacie právo s počtom hlasov, ktorý sa rovná počtu ich členských štátov, ktoré sú zmluvnými stranami dohovoru.

Konferencia zmluvných strán na desiatom riadnom zasadnutí zväži prijatie rozhodnutia o zaradení kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS do zoznamu v prílohe A (vylúčenie), prílohe B (obmedzenie) a/alebo prílohe C (neúmyselná výroba) k dohovoru.

¹ Rozhodnutie Rady (2006/507/ES) zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 209, 31.7.2006, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 45).

³ Rozhodnutie Rady (2004/259/ES) z 19. februára 2004 o uzatvorení v mene Európskeho spoločenstva Protokolu o perzistentných organických látkach k Dohovoru z roku 1979 o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov (Ú. v. EÚ L 81, 19.3.2004, s. 35).

Na dané chemikálie sa v dôsledku ich zaradenia do zoznamu v prílohe A, B a/alebo C budú vzťahovať opatrenia zamerané na vylúčenie alebo obmedzenie ich výroby a používania vrátane zníženia alebo vylúčenia uvoľnení neúmyselne vyrobených POP.

Pripravovaný akt sa stane pre zmluvné strany záväzným v súlade s článkom 22 ods. 4 dohovoru, v ktorom sa stanovuje: „Návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatkov k prílohe A, B alebo C bude predmetom rovnakého postupu, ako je postup pre návrh, prijatie a nadobudnutie platnosti dodatočných príloh k tomuto dohovoru, okrem toho dodatku k prílohe A, B alebo C, ktorý nenadobudne platnosť pre danú stranu, ktorá predložila vyhlásenie týkajúce sa dodatku k týmto prílohám podľa odseku 4 článku 25. V tomto prípade každý takýto dodatok nadobudne pre danú stranu platnosť na deväťdesiaty deň odo dňa, keď strana uložila u depozitára svoju ratifikačnú listinu, listinu o prijatí, schválení alebo o prístupe k tomuto dodatku.“

Kyselina perfluórhexánsulfónová (PFHxS), jej soli a príbuzné zlúčeniny PFHxS sa v Európskej únii úmyselne nepoužívajú, môžu sa však vyskytovať ako nečistota v hasiacich penách na báze fluóru a v kyseline perfluóroktánsulfónovej (PFOS). Pokiaľ ide o prítomnosť PFHxS v PFOS, treba poznamenať, že PFOS je uvedená v zozname v prílohe B k Štokholmskému dohovoru a v prílohe I k nariadeniu (EÚ) 2019/1021, v ktorej sa zakazuje používanie PFOS v Únii s výnimkou jedného zostávajúceho použitia ako prísady proti zahmlievaniu pri tvrdom chrómovaní do roku 2025. Uvedené použitie PFOS sa už postupne ukončilo takmer vo všetkých členských štátoch.

Tento návrh sa týka rozhodnutia o stanovení pozície, ktorá sa má v mene Únie zaujať na konferencii zmluvných strán Štokholmského dohovoru v súvislosti s plánovaným prijatím rozhodnutia o zmene prílohy A zaradením kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS. Ak by sa konferencia zmluvných strán Štokholmského dohovoru rozhodla zaradiť PFHxS do zoznamu v prílohe A, od zmluvných strán dohovoru sa bude vyžadovať, aby prijali potrebné opatrenia na vylúčenie alebo obmedzenie používania PFHxS na svojom území v súlade so svojimi záväzkami podľa dohovoru. S cieľom vykonať rozhodnutie v Únii navrhne Komisia delegovaný akt, ktorým sa zmení príloha I k nariadeniu o POP tak, aby zahŕňala kyselinu perfluórhexánsulfónovú (PFHxS), jej soli a príbuzné zlúčeniny PFHxS. Výroba a používanie týchto látok bude v Únii zakázané.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrh je v súlade s nariadením (EÚ) 2019/1021, ktorým sa vykonáva Štokholmský dohovor v Únii, a uvedené nariadenie dopĺňa. Je plne v súlade s cieľom ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred perzistentnými organickými látkami.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Návrh je v súlade so všeobecnou koncepciou nariadenia (ES) č. 1107/2009 a nariadenia (EÚ) č. 528/2012, pokiaľ ide o látky PBT, keďže v oboch nariadeniach sa stanovujú kritériá, ktoré v zásade nedovoľujú uvádzať na trh a používať účinné látky, ktoré sú PBT. V záujme koherentnosti sa v dokumente o jednotnom chápaní⁴ skúma vzťah medzi Štokholmským dohovorm, nariadením (EÚ) 2019/1021 a nariadením (ES) č. 1907/2006 s prihliadnutím na obmedzenia a požiadavky na udeľovanie povolení.

⁴

http://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_en.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia Rady je článok 218 ods. 9 ZFEÚ, ktorý predstavuje náležitý základ pre akt, ktorým sa stanovuje pozícia Európskej únie vo vzťahu k medzinárodnej dohode, v tomto prípade k Štokholmskému dohovoru.

Hmotnoprávnym základom je článok 192 ods. 1 ZFEÚ, keďže opatrenia dohodnuté v rámci Štokholmského dohovoru prevažne sledujú environmentálny cieľ (t. j. vylúčenie perzistentných organických látok).

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by preto mal byť článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Perzistentné organické látky predstavujú celosvetový problém a v Únii sa Štokholmský dohovor vykonáva nariadením (EÚ) 2019/1021. Keďže Únia je zmluvnou stranou dohovoru, je vhodné, aby sa zúčastňovala na prijímaní rozhodnutí v rámci konferencie zmluvných strán.

• Proporcionalita

Perzistentné organické látky predstavujú celosvetový problém a cieľom Štokholmského dohovoru je odstrániť ich výrobu a používanie. Zaradenie kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS do zoznamu v prílohe A odporučil Výbor pre posudzovanie perzistentných organických látok dohovoru, keďže sa zistilo, že chemikália spĺňa kritériá v súlade s prílohou D k dohovoru. Preto je vhodné podporiť zaradenie uvedenej chemikálie do zoznamu v prílohe A k dohovoru s cieľom zabezpečiť, aby sa na celom svete prijali primerané opatrenia.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

O návrhu sa diskutovalo s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami na 23. zasadnutí expertnej skupiny Komisie: príslušné orgány pre nariadenie (EÚ) 2019/1021. Okrem toho rozsiahle konzultácie so zainteresovanými stranami prebiehali počas celého posudzovania chemikálie, ktoré vykonal Výbor pre posudzovanie perzistentných organických látok dohovoru, a riešili sa ich pripomienky.

• Posúdenie vplyvu

Posúdenie vplyvu sa nevykonalo, ale v súvislosti s dokumentáciou o obmedzeniach podľa nariadenia REACH týkajúcou sa kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS sa uskutočnilo sociálno-ekonomické posúdenie a analýza alternatív⁵. V stanovisku ECHA sa konštatuje, že sociálno-ekonomické náklady vyplývajúce z navrhovaného obmedzenia by mali byť obmedzené a že je primerané prísne obmedziť výrobu, uvádzanie na trh a používanie PFHxS.

Výbor pre posudzovanie perzistentných organických látok dospel k záveru, že chemikália je perzistentná organická látka a odporučil zaradiť ju do zoznamu bez zvláštnej výnimky. Toto

⁵ <https://echa.europa.eu/sk/registry-of-restriction-intentions/-/dislist/details/0b0236e1827f87da>.

odporúčanie vychádza z posúdenia vplyvu potenciálnych riadiacich opatrení s prihliadnutím na sociálno-ekonomické informácie.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrh nemá žiadny vplyv na obchodnú činnosť, keďže chemikália sa v Únii komerčne nevyužíva, a preto sa v ňom nestanovujú výnimky pre mikropodniky, ani osobitné pravidlá pre MSP. Návrh nemá žiadny vplyv na konkurencieschopnosť odvetví EÚ ani na obchod, keďže s danou chemikáliou sa medzi Úniou a tretími krajinami neobchoduje.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Plán vykonávania, monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ sa nepovažujú za potrebné.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V návrhu sa Komisii udeľuje mandát, aby na konferencii zmluvných strán Štokholmského dohovoru podporila v mene Európskej únie zaradenie kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS do zoznamu v prílohe A bez zvláštnych výnimiek.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie na desiatom zasadnutí Konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach, pokiaľ ide o návrh na zmenu prílohy A

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach (ďalej len „dohovor“) nadobudol platnosť 17. mája 2004 a v mene Únie bol uzavretý rozhodnutím Rady 2006/507/ES¹.
- (2) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021² sa Štokholmský dohovor vykonáva v Únii.
- (3) Podľa článku 8 dohovoru konferencia zmluvných strán rozhodne, či sa daná chemikália zaradi do zoznamu v prílohe A, B a/alebo C, a určí príslušné kontrolné opatrenia.
- (4) Očakáva sa, že na desiatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru sa prijme rozhodnutie o zaradení ďalších chemikálií do zoznamu v prílohe A.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie na konferencii zmluvných strán, keďže dané rozhodnutie bude pre Úniu záväzné.
- (6) V záujme ochrany ľudského zdravia a životného prostredia pred ďalším uvoľňovaním kyseliny perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS je potrebné znížiť alebo odstrániť výrobu a používanie uvedených chemikálií na celosvetovej úrovni a podporiť ich zaradenie do zoznamu v dohovore,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na desiatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru, je v súlade s relevantnými odporúčaniami Výboru pre posudzovanie perzistentných organických látok podporiť zaradenie kyseliny

¹ Rozhodnutie Rady (2006/507/ES) zo 14. októbra 2004 o uzavretí Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach v mene Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 209, 31.7.2006, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1021 z 20. júna 2019 o perzistentných organických látkach (Ú. v. EÚ L 169, 25.6.2019, s. 45).

perfluórhexánsulfónovej (PFHxS), jej solí a príbuzných zlúčenín PFHxS do zoznamu v prílohe A k dohovoru bez zvláštnych výnimiek.

Vzhľadom na vývoj na desiatom zasadnutí konferencie zmluvných strán Štokholmského dohovoru môžu zástupcovia Únie po porade s členskými štátmi na základe koordinácie na mieste, a to bez toho, aby k tomu Rada vydávala ďalšie rozhodnutie, odsúhlasiť ďalšie úpravy tejto pozície.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*